

	Procedura		
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	Wydanie	I
		Data wydania	02.08.2024
		Strona	1 z 6

	Imię i nazwisko	Data	Podpis
Opracował	Aniela Stopa	31.07.2024	
Opracował	Katarzyna Gieracz – Majchrowska	31.07.2024	
Sprawdził	Dorota Wielgat	01.08.2024	
Zatwierdził	Joanna Maruszczyk	02.08.2024	

1. CEL I ZAKRES STOSOWANIA

Określenie zasad postępowania przez personel udzielający świadczeń w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w sytuacji krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka. Procedura ma zastosowanie we wszystkich jednostkach i komórkach Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Cały personel – pracownicy, współpracownicy, **niezależnie od podstawy zatrudnienia** (w tym osoby świadczące usługi w oparciu o umowy cywilnoprawne, wolontariusze, studenci, rezydenci, stażyści, praktykanci), **miejsca zatrudnienia** (Szpital, poradnia, pozostałe jednostki), **pełnionych stanowisk** (lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni, inni pracownicy medyczni, psychologowie, psychoterapeuci, personel administracyjny, pomocniczy, w tym sprzątający i pilnujący porządku).

3. SKRÓTY I POJĘCIA

ZOZ / Zespół – Zespół Opieki Zdrowotnej w Kłobucku, ul. 11 Listopada 5c

NFZ – Narodowy Fundusz Zdrowia.

Standardy Ochrony Małoletnich (SOM) – to procedury, zasady i schematy wprowadzane w instytucjach, organizacjach, placówkach, które świadczą usługi na rzecz dzieci, pracują z dziećmi i/lub w których dzieci przebywają bez opieki rodziców/opiekunów prawnych (placówki pobytu stałego,) w celu ochrony dzieci przed krzywdzeniem. W ZOZ Kłobuck ustalono Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Bezpośredni przełożony - kierownik jednostki/komórki organizacyjnej lub koordynator w rozumieniu Regulaminu Organizacyjnego ZOZ Kłobuck.

Małoletni – to każda osoba do ukończenia 18 roku życia, zwana też w SOM *dzieckiem*.

Placówka systemu ochrony zdrowia, placówka medyczna – każda placówka prowadząca działalność leczniczą bez względu na formę prawną i źródło finansowania, świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.

Kierownictwo – to Dyrektor ZOZ Kłobuck, jego zastępcy oraz osoby posiadające uprawnienia decyzyjne zgodnie z przyznanymi przez Dyrektora ZOZ Kłobuck kompetencjami.

Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, przemoc wobec dziecka lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie, którego dopuściła się przez jakąkolwiek osobą, w tym personel placówki medycznej.

Personel – pracownicy, współpracownicy, niezależnie od podstawy zatrudnienia (w tym osoby

	Procedura	
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	
	Wydanie	I
	Data wydania	02.08.2024
	Strona	2 z 6

świadczące usługi w oparciu o umowy cywilnoprawne, wolontariusze, studenci, rezydenci, stażyści, praktykanci), miejsca zatrudnienia (Szpital, poradnia, pozostałe jednostki), pełnionych stanowisk lub wykonywanego zawodu (lekarze, pielęgniarki, ratownicy medyczni, inni pracownicy medyczni, psychologowie, psychoterapeuci, personel administracyjny, pomocniczy, w tym sprząający i pilnujący porządku).

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.

Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem tzw. Koordynator - wyznaczony przez Dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce.

Dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

4. OPIS POSTĘPOWANIA

4.1. **Osoba odpowiedzialna za Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem tzw. Koordynator** - wyznaczony przez Dyrektora Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kłobucku pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w placówce, który:

- prowadzi rejestr incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka,
- prowadzi szkolenia Personelu potwierdzone listą obecności,
- przeprowadza badanie ankietowe za pomocą Ankiety monitorującej poziom realizacji/znajomości Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem, każda osoba będąca członkiem Personelu uczestniczy w szkoleniu i wypełnia Ankietę.
- raz na 12 m-cy opracowuje wyniki i przedstawia wnioski Dyrektorowi ZOZ Kłobuck (ilość i rodzaj incydentów, ilość przeszkolonych pracowników, wyniki z ankiet).

4.2 Dokumenty zebrane i wytworzone w związku z podejrzeniem krzywdzenia dziecka przechowuje się wraz z rejestrem. Ewidencję zdarzeń, prowadzoną w formie papierowej, należy przechowywać w miejscu zabezpieczonym przed dostępem osób trzecich, do której dostęp ma Koordynator.

4.3 Każda osoba będąca członkiem Personelu jest zobowiązana i uprawniona do reagowania, w przypadku podejrzenia, że dziecku - pacjentowi małoletniemu dzieje się krzywda.

4.4. Niniejsza procedura ma na celu wspieranie członków Personelu w realizowaniu prawnego i społecznego obowiązku reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka. Personel wykonujący zawody medyczne jako osoby odpowiednio przygotowane do stawiania diagnoz medycznych pełnią jedną z najważniejszych ról w procesie rozpoznawania krzywdzenia dziecka.

4.5. Fakt zidentyfikowania objawów krzywdzenia u dziecka - pacjenta podlega obowiązkowemu odnotowaniu w dokumentacji medycznej.

4.6. Naruszenie obowiązku reagowania może zostać uznane za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych lub kontraktowych i jako takie prowadzić do rozwiązania umowy z osobą dopuszczającą się tego naruszenia.

4.7. Źródłem krzywdy dziecka może być zachowanie osoby będącej członkiem Personelu, zachowanie rodziców lub opiekunów prawnych dziecka, bądź innej osoby bliskiej, a także innych dzieci.

4.8. **Krzywdza dziecka** może przybierać **różne formy**:

- a) **popelniono przestępstwo** na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);

 ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KŁOBUCKU	Procedura	
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	
	Wydanie	I
	Data wydania	02.08.2024
	Strona	3 z 6

- b) doszło do **innej formy krzywdzenia**, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
- c) doszło do **zaniedbania potrzeb życiowych dziecka** (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

4.9. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka (badanego lub hospitalizowanego) jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu z uwagi na stosowanie wobec niego przemocy domowej, a dodatkowo w rodzinie są lub mogą być inne dzieci, należy niezwłocznie poinformować Policję dzwoniąc pod numer 112. Poinformowania służb dokonuje członek Personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu.

4.10. W przypadku podejrzenia, że opuszczenie przez dziecko (po badaniu lub hospitalizacji) w towarzystwie rodzica lub opiekuna prawnego będzie godziło w dobro dziecka, w tym zagrażało jego bezpieczeństwu, należy uniemożliwić oddalenie się dziecka i niezwłocznie wystąpić do sądu rodzinnego o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

4.11. **Każda osoba podejrzewająca krzywdzenie dziecka** raportuje ten fakt kierownikowi/koordynatorowi, bądź bezpośrednio przełożonemu.

4.12. Za prowadzenie interwencji odpowiada kierownik/koordynator jednostki *lub inna osoba, wskazana na stałe lub doraźnie do prowadzenia interwencji*.

4.13. W przypadku, gdy do ujawnienia krzywdzenia dziecka doszło po godzinie 15.00, a sprawa wymaga pilnego działania, osobą odpowiedzialną za prowadzenie interwencji jest pracownik wykonujący zawód medyczny, a w szpitalu dyżurujący lekarz.

4.14. Interwencja w **przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka** polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia, opisującego najbardziej dokładnie zdarzenie, ze wskazaniem danych pokrzywdzonego (imię, nazwisko, adres, PESEL) i potencjalnego sprawcy (co najmniej imię i nazwisko i inne dane umożliwiające identyfikację, np. relacja do dziecka – ojciec, matka, miejsce zamieszkania albo miejsce pracy bądź nauki), przesłaniu go do najbliższej jednostki Policji lub prokuratury. Takie samo postępowanie wdrażamy w **przypadku popełnienia czynu karalnego na szkodę dziecka** przez osobę poniżej 18 roku życia, czyli innego małoletniego.

4. 15. W przypadku, gdy dziecko doznaje innej formy krzywdzenia, niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę:

4.15.1. Ze strony **osób trzecich** np. pracowników, osób przebywających na terenie placówki, oraz innych osób, które mają kontakt z dzieckiem.

- a) w sytuacji, gdy zachowanie było jednorazowe i o niewielkiej intensywności wkroczenia w dobra dziecka - należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, współpracownikiem lub osobą trzecią dopuszczającą się naruszeń, w tym też z osobą małoletnią,
- b) w sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy zarekomendować rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia. Jeżeli członek Personelu, który dopuścił się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez ZOZ Kłobuck, lecz przez podmiot trzeci wówczas należy zarekomendować zawieszenie współpracy z tą osobą, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z organizacją lub instytucją współpracującą.

4.15.2. **Ze strony rodziców, opiekunów prawnych** lub innych domowników:

 <p>ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KŁOBUCKU</p>	Procedura	
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	
	Wydanie	I
	Data wydania	02.08.2024
	Strona	4 z 6

- a) Należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty poprzez wypełnienie formularza Niebieska Karta – A, gdy zachowanie wobec dziecka stanowi przemoc domową;
- b) Gdy zachowanie nie stanowi przemocy domowej lub nie jest jasne, jak je zakwalifikować – należy wystąpić do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny;

4.15.1. **Ze strony innego dziecka (tzw. przemoc rówieśnicza)** należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka (krzywdzącego) o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.

4.15.3. W przypadku, gdy doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka lub doszło do innego zagrożenia dobra dziecka:

4.16.1. Ze strony członka personelu - należy przeprowadzić rozmowę dyscyplinującą, a w razie potrzeby zastosować konsekwencje dyscyplinarne, łącznie z rozwiązaniem stosunku prawnego z tą osobą;

4.16.2. Ze strony rodziców lub opiekunów prawnych - należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka o wgląd w sytuację dziecka.

4.16.3. Ze strony innego dziecka (tzw. przemoc rówieśnicza) należy wystąpić do sądu rodzinnego właściwego ze względu na zamieszkanie dziecka o wgląd w sytuację dziecka krzywdzącego.

4. 17. W przypadkach niejasnych lub wątpliwych osoba odpowiedzialna za interwencję konsultuje sprawę z co najmniej dwiema osobami z Personelu, w szczególności z psychologiem. Osoba odpowiedzialna za interwencję może rozmawiać z osobami zaangażowanymi, w tym dzieckiem, osobą podejrzewaną o krzywdzenie i świadkami.

4. 18. W przypadku, gdy nie jest jasne, jakiej krzywdy dziecko doświadcza ze strony rodzica lub opiekuna prawnego należy wszcząć procedurę Niebieskiej Karty. Wszczęcie procedury Niebieskiej Kart następuje z chwilą wypełnienia **przez osobę wykonującą zawód medyczny** formularza "NK-A" w przypadku uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

4. 19. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka ze strony członka personelu należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi, aż do czasu wyjaśnienia sprawy.

4. 20. W przypadku wszczęcia postępowania karnego przeciwko członkowi personelu w związku z popełnieniem przestępstwa przeciwko dzieciom należy bezwzględnie i natychmiastowo odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi aż do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

4.21. **Plan wsparcia dziecka**

4.21.1. Wobec dziecka, które doświadczyło krzywdzenia osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku opracowuje plan wsparcia.

4.21.2. Plan wsparcia powinien uwzględniać indywidualną sytuację dziecka, m.in. jego wiek, samopoczucie/obrażenia, charakter zdarzenia do jakiego doszło, sytuację rodzinną i zawierać wskazania dotyczące podjęcia przez podmiot działań, których celem jest zapewnienie dziecku bezpieczeństwa i poprawa jego dobrostanu, określenie źródła zagrożenia/krzywdzenia (opiekun lub inna osoba dorosła, personel podmiotu, inne dziecko), określenie czy istnieje zagrożenie dla wypisu dziecka np.: sposoby odizolowania dziecka od sprawców krzywdzenia; wsparcie, jakie podmiot może zaoferować dziecku; przyjrzenie się czynnikom ryzyka krzywdzenia i podjęcie działań profilaktycznych; skierowanie dziecka i/lub jego opiekunów

	Procedura		
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka		Wydanie
Data wydania			02.08.2024
Strona			5 z 6

do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba. Listę miejsc, gdzie skierować rodzica potrzebującego wsparcia dla siebie i dziecka stanowi

4.21.3. Plan wsparcia powinien być opracowany w porozumieniu z opiekunami dziecka.

W przypadku, gdy opiekun jest osobą krzywdzącą dziecko, wówczas plan należy opracować w porozumieniu z rodzicem niekrzywdzącym lub inną osobą bliską wskazaną przez dziecko.

4.21. Podejrzenie krzywdzenia dziecka, niezależnie od osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie, jest zdarzeniem niepożądanym i jako takie podlega raportowaniu do Dyrektora placówki zgodnie z regułami obowiązującymi w Zespole. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba prowadzi rejestr zgłoszeń dotyczących krzywdzenia dziecka, zawierający co najmniej liczbę poszczególnych przypadków krzywdzenia, ze wskazaniem jednostki zgłaszającej, osoby odpowiedzialnej za krzywdzenie (rodzic/opiekun prawny, członek Personelu, inne dziecko) oraz rodzaju podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wnioski o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskie Karty) oraz daty interwencji.

4. 22. W przypadku, gdy krzywdzenia dziecka dopuścił się kierownik jednostki/osoba odpowiedzialna za interwencję, wówczas osoba, która dostrzegła krzywdzenie przekazuje informację o tym fakcie bezpośrednio do Dyrektora placówki. W takim przypadku za prowadzenie interwencji odpowiedzialny jest Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba, do którego stosuje się wszelkie zapisy dotyczące kierownika jednostki przewidziane niniejszą procedurą.

4. 23. Dalszy tok postępowania leży w gestii uprawnionych organów (sąd, Policja, prokuratura, OPS).

4 DOKUMENTY ZWIĄZANE

- Regulamin organizacyjny,
- Ustawa o Prawach Pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta,
- Procedura postępowania z pacjentem ZOZ Kłobuck, wobec którego istnieje podejrzenie lub stwierdzono stosowanie przemocy lub zaniedbania, pobicia, gwałtu lub molestowania, maltretowania dzieci (CO 3/1;CO 3/2).

5 ZAŁĄCZNIKI

- a) Schematy interwencji – załącznik nr 1
- b) Podstawowy schemat interwencji prawnej- załącznik nr 2
- Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (formularz)

 ZESPÓŁ OPIEKI ZDROWOTNEJ W KŁOBUCKU	Procedura	PR ...	
	Procedura interwencji w Zespole Opieki Zdrowotnej w Kłobucku w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka	Wydanie	I
		Data wydania: Zmiana z dnia:	6 z 6

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zapoznałam/em się z powyższą procedurą i zobowiązuję się do jej stosowania

Lp.	Imię i nazwisko osoby przeszkolonej	Data szkolenia	Podpis
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			